

Seminár pre sociálnych pracovníkov z ÚPSVaR

Aj tento rok sme naplánovali *Dni otvorených dverí v INKLUBe*. Naše zariadenie sme otvorili verejnosti v dňoch 14. až 18. apríla 2024. Jeden deň, konkrétne 18. apríla, sme sa rozhodli venovať sociálnym pracovníkom z Oddelenia peňažných príspevkov na kompenzáciu ŤZP a posudkových činností a Referátu posudkových činností z ÚPSVaR v Košiciach. Mnoho rokov s nimi spolupracujeme. Vďaka tejto spolupráci dokážeme riešiť niekedy veľmi zložité životné situácie našich klientov - osôb s ŤZP a ich rodín. Chceli sme im ukázať naše zariadenie, predstaviť našu sociálnu prácu, diskutovať o postavení i problémoch osôb s ŤZP v našej spoločnosti a taktiež o aktuálnych nástrojoch na ich podporu. Pripravili sme pri tejto príležitosti seminár, na ktorý boli pozvané taktiež osoby s ŤZP, ich osobní asistenti a rodinní príslušníci. Účasť bola bohatá. Z úradu práce (28), sociálni pracovníci z INKLUBu (6), osoby s ŤZP (11), osobní asistenti (5), rodičia (4).

Seminár otvorila riaditeľka INKLUBu Ing. Dagmar Kozáková privítaním všetkých zúčastnených. V úvodnom príhovore ocenila spoluprácu s vedúcou Referátu posudkových činností Mgr. Ivetou Kelbelovou a jej tímom. Taktiež poďakovala Mgr. Jeanette Vargovej, vedúcej Oddelenia peňažných príspevkov na kompenzáciu ŤZP a posudkových činností za empatický vyspelý prístup pracovníkov tohto oddelenia k osobám s ŤZP pri žiadaní o príspevok na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia.

Fotografia 1 - Vedúca Referátu posudkových činností Ivetka Kelbelová ďakuje riaditeľke INKLUBu za pozvanie

Po úvodnom slove Dagmar Kozáková konštatovala, že INKLUB poskytuje svoje služby už od roku 1996 a mnohí z účastníkov tohto seminára boli pri jeho začiatkoch. Boli to časy, kedy sa na Slovensku začal budovať nový systém poskytovania sociálnej pomoci osobám s ŤZP. Spomenula zákon č. 195 o sociálnej pomoci (r. 1998), ktorý bol na Slovensku prvým zákonom systémovo riešiacim poskytovanie sociálnej pomoci osobám s ŤZP. Tento zákon priniesol nový prístup k riešeniu problematiky ťažkého zdravotného postihnutia zavedením kompenzačných príspevkov na riešenie sociálnych dôsledkov ŤZP. Cieľom vtedajších zákonodarcov bolo vytvoriť taký systém podpory osôb s ŤZP, aby sa dokázali aktivizovať a začleňovať do života bežnej spoločnosti. Významným nástrojom pre aktivizáciu a začleňovanie bol nový kompenzačný príspevok na osobnú asistenciu. Práve naša organizácia (v tom období ešte pod názvom Detský klub zdravotne postihnutých detí a mládeže v Košiciach) pilotne overovala a uvádzala do praxe na Slovensku.

Dagmar Kozáková následne pozvala účastníkov seminára k sledovaniu prezentácie o histórii INKLUBu.

Fotografia 2 - Dagmar Kozáková predstavuje príbeh a históriu INKLUBu

Hovorila o motivácii zakladateľov organizácie. Boli to rodičia detí s telesným postihnutím, ktorí citlivo vnímali nespravodlivé postavenie osôb s ŤZP na Slovensku. Aj preto sa rozhodli založiť organizáciu, ktorá svojou činnosťou prispeje ku zviditeľňovaniu problematiky zdravotného postihnutia, poukáže na nedodržiavanie ľudských práv osôb s ŤZP v našej spoločnosti a taktiež pretrvávajúce tendencie odborníkov vyčleňovať deti ale i dospelých s ŤZP do špeciálnej azylovej starostlivosti. Dagmar Kozáková skonštatovala, že po 30 rokoch vidíme určitý pozitívny posun správania sa spoločnosti voči osobám s ŤZP. Za tento vývoj vďačíme predovšetkým členstvu v Európskej únii a medzinárodným ľudskoprávnym dokumentom, ktoré sa postupne aplikujú do našej legislatívy.

V ďalšej prezentácii s názvom "Ľudskoprávny prístup pri poskytovaní služieb osobám s ŤZP a ich rodinám", hovorila Dagmar Kozáková o vývoji spoločenského prístupu k ŤZP a sociálnej politiky. Uviedla prehľad medzinárodných i slovenských ľudsko-právnych dokumentov, ktoré garantujú aj osobám s ŤZP právo na plnohodnotný život v prostredí bežnej populácie za podmienok dostupných komplexných podporných služieb. Ľudsko právny prístup je prístupom INKLUBu k osobám s ŤZP.

Fotografia 3 - Účastníci seminára sledujú prezentáciu Ľudsko právny prístup...

Druhá časť seminára bola venovaná sociálnym službám, poskytovaným v domove sociálnych služieb v INKLUBE. O cieľovej skupine, poslaní, vízii, stratégii a činnosti hovorila jeho odborná zástupkyňa MUDr. Marcela Strhárská. "Motiváciou pre zriadenie tohto typu sociálnej služby bola potreba cieľovej skupiny mladých dospelých, ktorí po ukončení svojho vzdelávania a dosiahnutí dospelého veku sa nedokážu vo svojom živote pohnúť ďalej. Nedokážu si založiť svoju rodinu, nevedia si nájsť zamestnanie, nemajú možnosť sa osamostatniť vo vlastnom bývaní. Príčinou tohto stavu nie je len ťažké zdravotné postihnutie a miera odkázanosti na pomoc inej osoby. Príčinou je aj fakt, že spoločnosť ešte stále nedokáže vytvárať podmienky pre dôstojný život tejto cieľovej skupiny. Osoby s ŤZP sú často krát vzdelávané len formálne, nepripravujú sa na pracovné uplatnenie, pretože sa ani neočakáva, že budú zamestnancami. Chýbajú podporné služby, ako je podporované bývanie. Problémom je aj postoj zdravej populácie ku zdravotnému postihnutiu. Vážnymi prekážkami pri začleňovaní sa do života bežnej populácie sú bariéry architektonické a predovšetkým tie ľudské."

Marcela Strhárská vyjadrila radosť z tohto stretnutia, kde môžu spoločne diskutovať ľudia s ŤZP s ľuďmi, ktorí stoja na strane spoločenského systému sociálnej pomoci. "Je super, že takto partnersky budeme diskutovať pri jednom stole. Je užitočná prítomnosť osobných asistentov ale i rodičov. Srdečne vás vítam a prosím, aby sme na podporu tohto partnerstva sa postupne všetci predstavili."

Fotografia 4 - Marcela Strhárská pozýva účastníkov aby sa predstavili...

Napriek veľkému počtu predstavujúcich bolo predstavovanie veselé. Naši hostia okrem svojho mena k predstaveniu svojej osoby s úsmevom pridávali informácie spojené so zážitkami s našou organizáciou alebo klientmi. Príjemná neformálna atmosféra všetkých povzbudzovala. Naši klienti sa pri predstavovaní hrdo hlásili k INKLUBu.

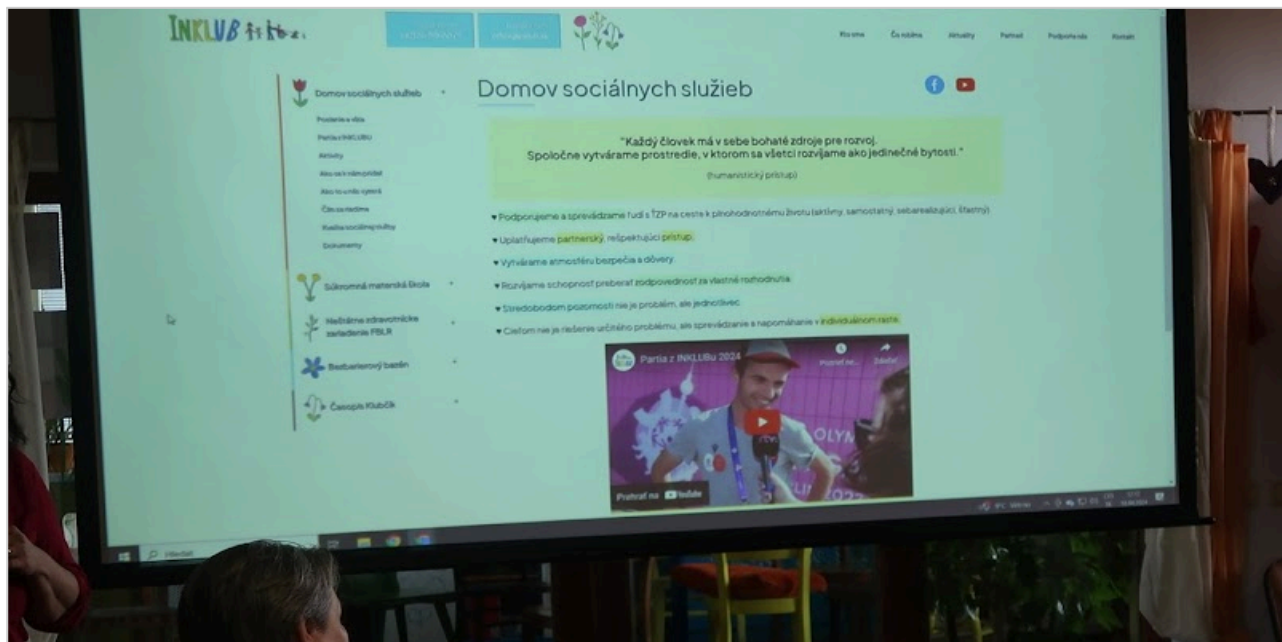

Fotografia 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 - Účastníci seminára sa predstavujú

Po predstavení sa všetkých účastníkov Marcela Strhárská pristúpila k predstaveniu domova sociálnych služieb. "Jedná sa o ambulantnú formu sociálnej služby s kapacitou 25 prijímateľov sociálnej služby. Služba je poskytovaná v zmysle zákona č. 448 o sociálnych službách. Avšak naša služba má svoje špecifiká. Dbá sa na dodržiavanie demokratických princípov spolunažívania ako sú partnerské vzťahy, priestor pre slobodné vyjadrovanie, posilňovanie zručnosti sebaobhajoby, empatia a akceptácia inakosti. Cieľom je príprava a podpora PSS na fungovanie v bežnej spoločnosti, aby dokázali byť podľa možností čo najviac samostatní a šťastní."

Fotografia 12 - Marcela Strhárská predstavuje domov sociálnych služieb

V našom domove sociálnych služieb funguje aj svojpomocná skupina. Založili ju osoby s ŤZP spolu so zamestnancami INKLUBu. Členom sa môže stať každý, komu záleží na dôstojných podmienkach pre život osôb s ŤZP v našej spoločnosti. Skupina svoju činnosť zverejňuje na FB "Partia z Inklubu" https://www.facebook.com/profile.php?id=100064477518664&locale=sk_SK

Fotografia 13 - Marcela Strhárská predstavuje Partiu z INKLUBu

Program pokračoval prestávkou na občerstvenie. PSS pripravili pre hostí chutné občerstvenie. Napiekli koláčiky, uvarili čaj, kávu a vodu s bylinkami zo záhrady nášho DSS.

Fotografia 14 - Občerstvenie servíruje PSS Petra Sadloňová

Po prestávke na občerstvenie boli hostia z ÚPSVaR pozvaní na prehliadku INKLUBu. Najprv navštívili priestory zdravotníckeho zariadenia FBLR, kde videli okrem štandardného rehabilitačného vybavenia aj špeciálne vybavenie na poskytovanie liečebnej rehabilitácie osobám s telesným postihnutím. Videli taktiež bezbariérový rehabilitačný bazén s rampou a zdvíhačom. Potom navštívili priestory súkromnej materskej školy. V rámci prehliadky priestorov sa dozvedeli príbeh architektúry budovy INKLUBu, postavenej na princípoch univerzálneho dizajnu. Sociálni pracovníci z ÚPSVaR ocenili bezbariérovosť pre všetkých.

Posledný blok seminára bol venovaný nezávislému životu osôb s ťažkým telesným postihnutím. Prezentujúcimi boli užívatelia osobnej asistencie, ktorí boli prítomní aj so svojimi asistentmi. Tento blok otvoril PhDr. Marián Kozák s prezentáciou "Filozofia nezávislého života, princípy a história osobnej asistencie" <https://www.youtube.com/watch?v=O2MizReYPcw&t=3s>

Nasledovali osobné výpovede a videodokumenty s témou nezávislý život osôb ťažkým telesným postihnutím s podporou osobnej asistencie.

1. Bc. Martina Holentová: "Všetko, čo potrebujem a chcem, pomocou osobnej asistencie dokážem" <https://youtu.be/NASeBM8BORQ>
2. Matúš Knap: "Ako sa žije človeku s ťažkým telesným postihnutím" <https://youtu.be/1U-ciiXYcuk>
3. Janko Mihók s osobným asistentom - osobná výpoveď

Záverečným bodom programu seminára bola diskusia. Účastníci s ŤZP sa zaujímali o aktuálnu situáciu pri podávaní žiadostí o príspevok na kompenzáciu. Do diskusie sa zapojili aj prítomní rodičia. Mnohí sa neubránili slzám pri vyjadrovaní sa o hľadaní pomoci pre svoje deti. Sociálni pracovníci z úradu práce ďakovali za túto príležitosť vidieť význam svojej práce v zmenených životoch osôb ŤZP. Sociálni pracovníci z INKLUBu ďakovali za spoluprácu. Na úplný záver sa všetci dohodli na spoločnej fotografii.

Fotografia 15 - Spoločná fotografia na záver